

Vogelmijt: Van plaag naar beheersing

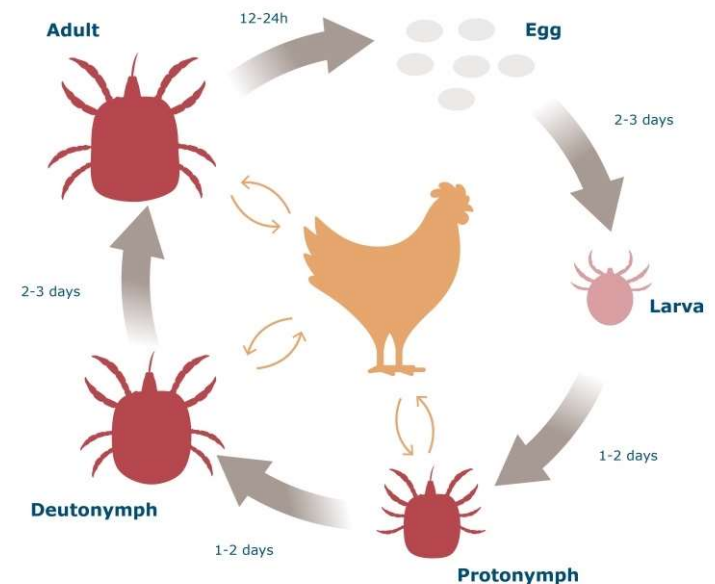
Thea van Niekerk

Wageningen Livestock Research

Vogelmijt

- Levenscyclus van slechts 7-10 dagen
 - Snelle vermenigvuldiging
- Voeden zich met bloed van kippen
 - In afwezigheid van kippen:
 - Mensen
 - Huisdieren
- Ze kunnen zeer lang overleven
 - Zonder voeding
 - Onder extreme omstandigheden

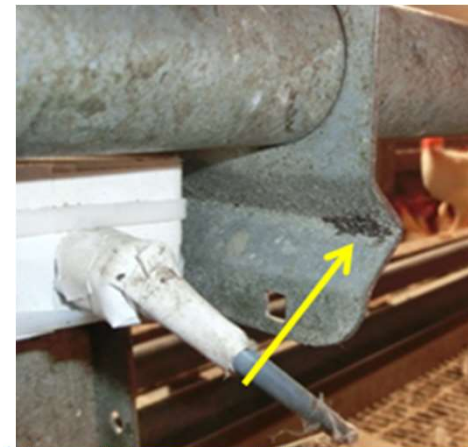
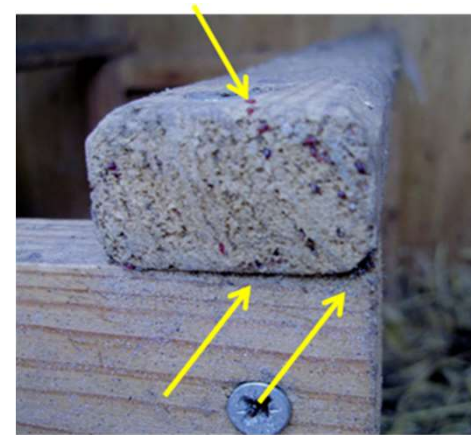
SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Vogelmijt

- Overdag:
 - Schuilt in hoekjes en kiertjes
- 's Nachts:
 - Loopt naar de kippen
 - Voedt zich met bloed van de kippen

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Vogelmijt

Huid-irritatie bij de mens

Transmissie ziektes
- bacteriën
- virussen

Bloedarmoede

Stress & irritatie

Lagere eiproductie en eikwaliteit

Ziekten

Verlaagde weerstand
- Secundaire infecties (E.Coli)
- IB

Verenpikken

Slechte bevedering

Hogere voeropname - tot 40% meer

Zoönosen

Uitval

Kannibalisme

Mens

Dier

Productie

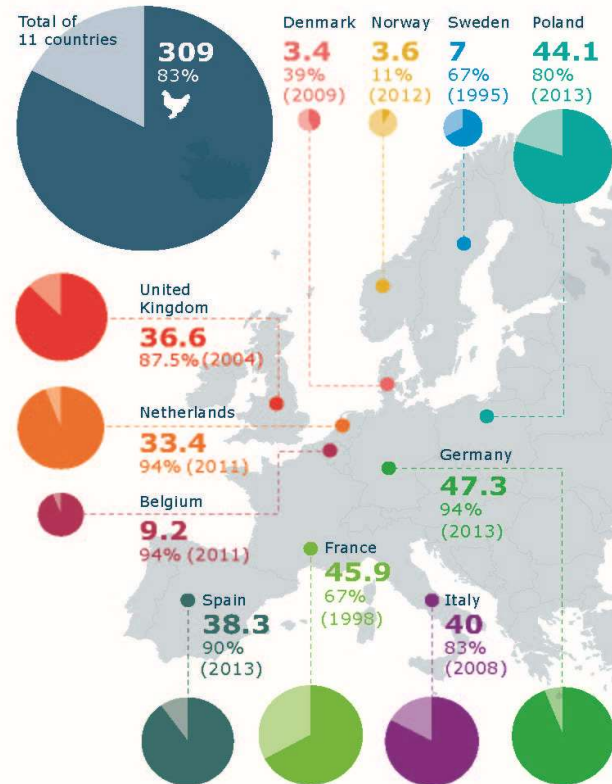

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Vogelmijt = wereldwijd probleem

INFESTATION OF POULTRY RED MITE IN EUROPE

Number of laying hens per country in millions (2012) and poultry red mite prevalence in percentages.

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Aanpak vogelmijt

Bestrijden en/of beheersen moeilijk:

1. Een bestrijding wordt vaak te laat uitgevoerd
 - Plaag zichtbaar → aantal vogelmijten al te groot
2. Weinig vogelmijten komen in aanraking met het bestrijdingsmiddel
 - Huidig toegestane middelen kortdurende werking
 - Slechts een gedeelte van de vogelmijten komt in contact
 - Mijten in de gaten en kieren moeilijk te bereiken met spray-middelen
3. Snelle resistentie tegen middelen
 - Effectiviteit van een bestrijdingsmiddel kan snel afnemen
 - Aantal effectieve middelen is daardoor beperkt

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Aanpak vogelmijt

Chemisch bestrijdingsmiddel

- Vroeg of laat ALTIJD
- weer

Bestrijdingsmiddel ≠ oplossing

risico's

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

provincie
Gelderland

gemeente
Barneveld

ede

Regio
Foodvalley

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

GEHANDELT
van Zetten

AviNet
veterinary services
research & solutions

FONDS
PLUIMVEE-
BELANGEN

AVI
NED

LTO Nederland NOP

Nederlandse Vakbond
Pluimveehouders

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Hoe doen ze dat in andere sectoren?

Plantenteelt:

- Diverse luizen en mijten
- Soms maar één chemisch middel
 - Resistentie-preventie!
 - Op tijd actie ondernemen: monitoren

Geïntegreerde plaagdierbeheersing

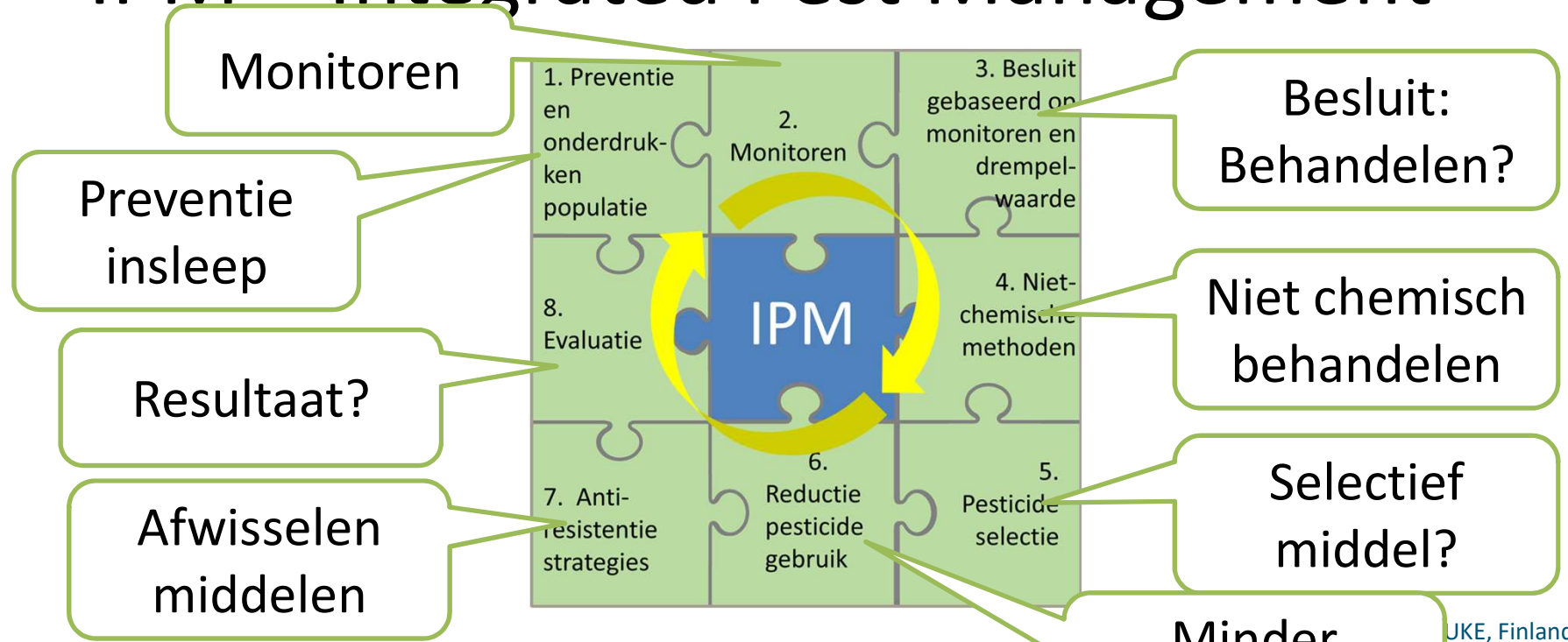

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

IPM = Integrated Pest Management

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Nederlands Vakbond Pluimveehouders

IPM vogelmijt

- Preventie
- Monitoren
- Managementmaatregelen
- Niet-chemisch/synthetische bestrijdingsmethoden
- Synthetische bestrijdingsmiddelen
- Evalueren effect preventie, maatregelen, methoden en middelen

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

IPM vogelmijt

- Preventie
- Monitoren
- Managementmaatregelen
- Niet-chemisch/synthetische bestrijdingsmethoden
- Synthetische bestrijdingsmiddelen
- Evalueren effect preventie, maatregelen, methoden en middelen

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Integrated Pest Management

= Duurzaam voor dier, mens en milieu

- Behandeling alleen na overschrijding van een drempelwaarde (monitoren!)
- Milieu vriendelijke maatregelen en methoden voor preventie en controle
- Synthetische pesticiden alleen toegepast als laatste redmiddel

➔ Bestrijding op het juiste moment = optimaal resultaat

➔ Minder kans op:

- Resistentie
- Residuen

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Wat is nodig voor beheersen vogelmijt?

1. Praktisch toepasbare, veilige systematiek

- Preventie & bestrijding

2. Inzicht in de ontwikkeling van vogelmijtbesmetting in pluimveestal

- Meten = weten

3. Betrouwbaar en helder overzicht middelen

- Welke middelen zijn toegestaan?
- Onder welke voorwaarden toegestaan?

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Project Aanpak van vogelmijt bij pluimvee

2 routes:

1. Implementatie van IPM op praktijkbedrijven

- Leren toepassen, ervaringen opdoen en uitwisselen
Inzicht nieuwe management methoden tegen vogelmijt, kosten/baten
- Praktijktest van de modellen en adviesprogramma
- Monitorplaatsingsplan: op hoeveel plaatsen monitoren en waar?

2. Stappenplan verantwoord gebruik middelen tegen vogelmijt

- 'witte lijst' van veilige middelen
- Goede beschrijving toepassingsmogelijkheden, voor- en nadelen
- Nieuwe systematiek voor verantwoord gebruik van middelen die niet geregistreerd hoeven te worden

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

0. Management van project

1. Stimuleren implementatie IPM voor vogelmijt op praktijkbedrijven

1a. Implementatie IPM op praktijkbedrijven

1b. Doorontwikkeling modellen en Bestrijdingsadvies programma

1bi. Praktijk test (t.b.v. modellen en bestrijdingsadviesprogramma)

1bii. Monitor-plaatsingplan (op hoeveel plaatsen monitoren en waar)

2. Stappenplan verantwoord gebruik middelen

Stap 1. Inventarisatie gebruikte middelen (uitvoering door sector)

Stap 2. Opstellen lijsten toegelaten en niet toegelaten middelen incl. resp. gebruikers info en toelatingseisen

Stap 3. Ontwikkelen systematiek voor middelen die niet geregistreerd hoeven te worden

3. Communicatie

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

AviVet
veterinary service
research & solutions

LTO Nederland NOP

Nederlandse Vakbond Pluimveehouders

Project Aanpak van vogelmijt bij pluimvee

- Uitvoering:
 - Wageningen Livestock Research: Monique Mul, Francesca Neijenhuis, Izak Vermey
 - Biometris: Johan van Riel, Rudi de Mol
 - PEC: Jan Workamp, Eltjo Bethlehem
 - Wendy Louwen, Ann-Jo Smits
 - Bionext: Hans Fuchs
 - Overig: Maria Groot, Resi Bens
- Start: april 2018
- Eind: november 2019
- Resultaten: www.wur.nl/vogelmijt

SAMEN WERKEN AAN DE BEHEERSING VAN VOGELMIJT

Coöperatie Agruniek Rijnvallei, De Heus Voeders BV, Coöperatie De Valk Wekerom, ABZ Diervoeding, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne BV, Interovo, Jansen Poultry Equipment, Kwetters, MSD Animal Health, Gebroeders Van Beek Group, Van Eck BV Bedrijfshygiëne

Dank aan alle financiers !

SUPPORT VOOR DE AANPAK VAN VOGELMIJT MET BEHULP VAN IPM

Dit deelproject van het project "Aanpak van vogelmijt bij legpluimvee" wordt gefinancierd door het Ministerie van LNV, de Provincie Gelderland, de Gemeente Barneveld en Ede, de regio Food Valley, AVINED en het Fonds Pluimvee belangen. Daarnaast onderschrijven toeleverende en afnemende bedrijven in de legpluimveesector het belang van deze aanpak voor vogelmijt. De volgende bedrijven, in alfabetische volgorde, laten dat ook blijken door het project financieel te ondersteunen: ABZ Diervoeding, Agrifirm, Agruniek Rijnvallei, AviVet, De Heus Voeders, De Valk Wekerom, Eierhandel R.van Zetten, Elanco Animal Health, For Farmers/Reudink, Frans Veugen Bedrijfshygiëne, Gebroeders van Beek Group, Interovo Egg Group, Jansen Poultry Equipment, Kwetters eieren, MSD Animal Health en Van Eck BV Bedrijfshygiëne.

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

provincie
Gelderland

**Hartelijk dank
voor uw
aandacht**